

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 5700/2025
10.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Драган Милорадовић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Даница Спасић, адвокат из ..., ради уређења личних односа и дечијег издржавања по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији тужиле-противтужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 12/25 од 21.01.2025. године, у седници одржаној 10.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле-противтужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 12/25 од 21.01.2025. године у делу става првог изреке којим је одбијена жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке и у ставу другом изреке (преиначујући део).

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу, Судска јединица у Кучеву П2 239/23 од 27.09.2024. године, ставом првим изреке, уређен је начин одржавања личних односа малолетне ВВ из ... са својим оцем овде туженим-противтужиоцем ББ из ... (у даљем тексту: тужени) на тај начин што ће се они виђати сваког првог и другог викенда у месецу и то тако што ће је отац преузимати суботом и недељом од 10 часова из домаћинства мајке и враћати је у 13 часова у домаћинство мајке на адреси пребивалишта малолетног детета, а такође ће једном недељно у трајању од пола сата комуницирати међусобно путем видео позива након 17 часова, а према међусобном договору родитеља у складу са дневном рутином малолетног детета. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса у издржавању малолетног детета плаћа месечно 250 швајцарских франака у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, на рачун тужиле-противтужене (у даљем тексту: тужила) као законског заступника малолетног детета, почев од дана подношења тужбе 04.04.2022. године па убудуће док за то буду постојали законски услови. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован део тужбеног захтева да се обавезе тужени да на име свог дела доприноса у издржавању малолетног детета плаћа износ преко 250 швајцарских франака до тражених 500 швајцарских франака, сваког 01. до 10. у месецу на текући рачун тужиле као законске

заступнице малолетног детета, од дана подношења тужбе па убудуће све док за то постоје законски услови. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев којим је тужени тражио да се уреди начин контактирања њега и малолетне ћерке на начин што би она код њега боравила сваког првог и другог викенда у месецу почев од петка у 18 часова до недеље у 18 часова, за време празника наизменично, на дан крсне славе Свете Петке од 10 до 18 часова, првог дана после њеног рођендана од 10 до 18 часова, за време зимског распуста 7 дана и за време летњег распуста 20 дана, тако што би је отац преузимао из домаћинства мајке и враћао у домаћинство мајке, као и да се тужени још једном недељно чује телефоном са малолетним дететом путем видео позива у трајању од 15 минута. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 60.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 12/25 од 21.01.2025. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиље и туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, у делу става другог изреке којим је обавезан тужени да на име свог доприноса у издржавању малолетног детета плаћа месечно 200 швајцарских франака у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, на рачун тужиље као законске заступнице малолетног детета, почев од дана подношења тужбе 04.04.2022. године па убудуће док за то буду постојали законски услови, у ставу трећем, у ставу четвртм и у ставу петом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке тако што је одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље у делу којим је тражила да се обавезе тужени да на име доприноса у издржавању малолетног детета плаћа месечно износ од још 50 швајцарских франака у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, сваког 01. до 10. у месецу за текући месец, на рачун тужиље као законског заступника малолетног детета почев од дана подношења тужбе 04.04.2022. године па убудуће док за то буду постојали законски услови.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу става првог изреке којим је одбијена жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке и у делу којим је усвојена жалба туженог и преиначена првостепена пресуда (став други изреке), тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију тужиље, али није захтевао накнаду трошкова поводом његовог састава.

Испитујући правноснажну другостепену пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23) у вези члана 208. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005 и 6/2015), Врховни суд је нашао да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, док се ревизијом не указује на друге битне повреде поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 07.08.2021. године, који је разведен правноснажном пресудом Основног суда у Пожаревцу П2 464/22 од 23.03.2023. године, донетом у овом поступку. У браку парничних странака рођена је малолетна ВВ ...2022. године, која је наведеном пресудом поверена мајци на самостално вршење родитељског права. Од свог рођења малолетна ВВ живи са мајком у Београду, а странке никад нису имале заједницу живота. На основу налаза и мишљења вештака економске струке утврђено је да све потребе малолетног детета на месечном нивоу износе 36.200,00 динара. Тужени ради као возач камиона у Швајцарској и остварује месечну зараду од 5.962 швајцарских франака (брuto 6.300 CHF), док тужиља остварује месечно зараду од 63.000,00 динара. Укупни приходи туженог на годишњем нивоу су 77.505 швајцарских франака, док су његови укупни годишњи расходи 73.195 швајцарских франака, у које су убројани и расходи на име издржавања малолетног детета и трошкови доласка у Србију ради виђања са дететом. Разлика између прихода и расхода туженог на годишњем нивоу износи 4.310 швајцарских франака, односно 359 швајцарских франака на месечном нивоу. Тужиља са малолетним дететом живи у Београду и по њеним наводима својој сестри плаћа месечну закупнину од 200 евра, на име инфостана, кабловске телевизије и интернета плаћа 20.000,00 динара а за електричну енергију између 7.633,00 и 10.445,31 динара. Малолетна ВВ похађа вртић у Београду који је бесплатан.

Доносећи одлуку о одређивању модела одржавања личних контаката туженог са малолетним дететом (која се ревизијом не побија), нижестепени судови су прихватили модел виђања предложен од стране Центра за социјални рад Вождовац, ценећи да је тај модел виђања у најбољем интересу малолетног детета с обзиром на њену старосну доб. Како је модел виђања предложен од надлежног органа старатељста захтеван и од стране тужиље, нижестепени судови су у том делу усвојили њен тужбени захтев, док су одбили противтужбени захтев туженог са предложеним моделом виђања који би подразумевао да малолетно дете борави и ноћи код њега, сматрајући да исти за сада није у најбољем интересу малолетног детета због њеног календарског узраста.

На основу утврђеног чињеничног стања, одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање малолетног детета, првостепени суд је, примењујући одредбе чланова од 160. до 163. Породичног закона, утврдио да се укупне потребе малолетног детета странака могу задовољити месечним износом од 36.200,00 динара и проценио да је тужени као дужник издржавања у могућности да доприноси издржавању свог детета месечним износом од 250 швајцарских франака, сматраји овај износ адекватним његовим могућностима и животном стандарду. Према становишту овог суда досуђеним износом обезбеђује се подмирење укупних потреба малолетног детета и осигурава исти стандард који имају њени родитељи, при чему егзистенција туженог као дужника издржавања није угрожена, док остала средства потребна за издржавање детета треба да обезбеди мајка, не само новцем, него и старањем о детету. Преко овог износа до тужбом захтеваног месечног износа од 500 швајцарских франака, првостепени суд је одбио тужбени захтев као превисоко постављен.

Другостепени суд није прихватио чињенично-правни закључак првостепеног суда да допринос туженог издржавању малолетног детета треба да буде 250 швајцарских франака, сматрајући да би плаћањем тог износа тужени подмиривао готово целокупне месечне потребе малолетног детета утврђене у износу од 36.200,00 динара. Полазећи од критеријума прописаних одредбом члана 160. Породичног закона – потреба повериоца издржавања и могућности дужника издржавања, према

становишту овог суда месечни допринос туженог издржавању малолетног детета треба да буде 200 швајцарских франака. Из тог разлога је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље преко тог износа, односно за износ од још 50 швајцарских франака месечно, сматрајући да преостала средства за издржавање малолетног детета треба да обезбеди и тужиља као мајка која је запослена и има сталне месечне приходе.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио материјално право приликом утврђивања висине доприноса туженог.

Неосновано се у ревизији тужиље указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право из члана 160. и 162. Породичног закона, сматрајући да је прениско одмерио допринос туженог у издржавању малолетног детета.

Према одредбама члана 67. и члана 68. став 1. и 2. Породичног закона, право и дужност родитеља је да се старају о деци, док према одредбама члана 73. и члана 160. став 1. истог закона, дете има право на издржавање од оба родитеља. Одредбама члана 160. Породичног закона прописани су критеријуми за одређивање издржавања, односно да оцена испуњености услова за одређивање издржавања зависи од година живота, повериоца издржавања, његовог здравља, образовања, имовине, прихода које остварује и других околности, док су на страни дужника издржавања од утицаја његови приходи, могућност за запослење и стицање зараде, његова имовина, личне потребе, обавезе да издржава друга лица и друге околности. Према одредби члана 162. став 3. истог закона, ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања, док је одредбом члана 160. став 4. прописана минимална сума издржавања коју представља сума коју као накнаду за храненике, односно за лица на породичном смештају периодично утврђује Министарство надлежно за породичну заштиту, у складу са законом.

По оцени Врховног суда, правилно је првостепени суд утврдио потребе малолетног детета странака извођењем доказа вештачењем. Иако је саслушао тужиљу као родитеља са којим дете живи на околност њених потреба, овај суд приликом оцене доказа није прихватио од стране тужиље паушално одређене укупне месечне потребе детета од 40.000,00 динара, већ је у том делу прихватио мишљење судског вештака економске струке дато након разговара са тужиљом као родитеља са којим дете живи о њеним потребама, уз узимање у обзир статистичких података о кретању потрошачких цена и висини тзв. „потрошаке корпе“, као и о минималној суми издржавања коју утврђује надлежно министарство, док тужиља није доказала веће потребе детета од утврђених на овај начин. При томе, ради се о здравом детету вртићког узраста са уобичајеним потребама и активностима за тај узраст. Оспоравање налаза и мишљења вештака у ревизији није дозвољено јер се оваквим ревизијским наводима оспорава утврђено чињенично стање, а исти нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији у породичном спору за издржавање.

Такође, могућности туженог као дужника издржавања да доприноси издржавању детета су правилно процењене. Тужени је запослен, живи и ради у Швајцарској где остварује месечну зараду која је много већа од просечне месечне зараде у Републици Србији, али је такође утврђено да има и велике расходе живота у

иностранству. По оцени Врховног суда, правноснажном пресудом досуђени износ за издржавање детета од 200 швајцарских франака месечно у складу је са утврђеним реалним могућностима туженог и његовим животним стандардом и уз допринос тужиље као мајке довољан је да се задовоље све потребе малолетног детета странака. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпун развој малолетног детета на њеном садашњем узрасту. Имајући у виду да оба родитеља треба да доприносе издржавању малолетног детета, преостала средства за издржавање малолетног детета ће обезбеђивати тужиља као законска заступница која се брине о њој, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у њену негу и подизање.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић